

PRESENTACIÓ

Ens plau oferir-vos l'edició de les actes de la I Jornada sobre la Història de la Ciència i l'Ensenyament Antoni Quintana Marí, celebrada a Barcelona el 15 de novembre de 2003 i organitzada per la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (SCHCT). Els objectius principals de la Jornada eren debatre la problemàtica entorn de les interaccions entre història de la ciència i ensenyament, afavorir la comunicació i la col·laboració entre professors i historiadors de la ciència, conèixer les contribucions i les experiències sobre l'aplicació de la història de la ciència en l'ensenyament i impulsar la realització de treballs de recerca d'història de la ciència en el batxillerat.

Tot i que la història de la ciència i l'ensenyament són disciplines diferents en els seus objectius, les fronteres dels seus territoris presenten punts de trobada en què és possible i necessària la seva mútua col·laboració. En aquest sentit les relacions entre ambdues disciplines han estat i són un tema que aixeca adhesions i controvèrsies, tal com es va fer palès en aquesta Jornada. La SCHCT ha estat sempre sensible a aquesta temàtica i ha engegat actuacions per facilitar sempre l'intercanvi d'idees i experiències entre els àmbits de la història de la ciència i de l'ensenyament secundari i universitari. Aquesta primera Jornada ha servit, doncs, entre altres coses, per materialitzar la voluntat de la SCHCT de dotar els historiadors de la ciència i els ensenyants d'un espai de trobada permanent.

En el decurs de la Jornada també es va lliurar el II Premi Antoni Quintana i Marí al treball de recerca de batxillerat titulat «La recepta de Van Helmont i el coll de cigne de Pasteur», elaborat per Ares Sobrevia i Avila, alumna del Col·legi Claver de Lleida). Rebi les nostres felicitacions així com el tutor del treball, Javier Puyol i Pallàs.

El llibre d'actes que teniu a les mans compleix una doble finalitat: d'una banda, es tracta del recull de les comunicacions que es van presentar en el decurs de la Jornada; d'altra banda, pretenem que aquest volum sigui un punt de partida per futurs debats sobre les relacions entre història de la ciència i ensenyament.

En aquesta presentació no podem deixar de glossar la figura d'Antoni Quintana Marí (1907-1998), que fou un dels pioners de la història de la ciència a Catalunya amb els seus treballs sobre Antoni Martí i Franqués, que publicà a partir de 1932. Mestre, a més de químic, col·laborà amb el seminari de pedagogia de la Universitat Autònoma de Barcelona en l'època republicana, on plantejà el valor pedagògic de la història de la ciència, temàtica sobre la qual va escriure un treball a la revista *Archeion*, publicada per l'Acadèmia Internacional d'Història de les Ciències. Amb una trajectòria molt destacada en el camp de la química cerealista, mantingué fins al final de la seva vida la seva vocació investigadora per a la història de la ciència i la convicció que aquesta era una eina útil per a l'ensenyament. El premi als treballs de recerca, aquesta Jornada i aquest llibre d'actes també volen ésser, doncs, un homenatge a les seves contribucions.

Pere Grapí Vilumara
M. Rosa Massa Esteve